

**Raport z wykonania „Programu Ochrony
Środowiska dla Powiatu Drawskiego za lata
2021-2024 z perspektywą do roku 2028”**

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD

Pracownia Analiz Środowiskowych
ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las

Adres do korespondencji:

ul. Szafirowa 4/6, 62-002 Suchy Las

www.ekostandard.pl

email: *ekostandard@ekostandard.pl*

tel. 793-855-129, 739-199-781

AUTORZY OPRACOWANIA:

Robert Siudak

Mikołaj Maciejewski

SPIS TREŚCI

1. Wykaz skrótów	5
2. Wstęp.....	7
3. Charakterystyka powiatu.....	8
3.1 Położenie administracyjne.....	8
3.2 Demografia.....	9
3.3 Infrastruktura techniczna.....	10
4. Ocena realizacji poszczególnych celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego.....	16
4.1 Upowszechnienie informacji o stanie środowiska	17
4.2 Cele środowiskowe	18
4.3 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	25
4.4 Ochrona przed hałasem	35
4.5 Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	36
4.6 Gospodarowanie wodami	37
4.7 Gospodarka wodno-ściekowa	39
4.8 Gleby i zasoby geologiczne.....	43
4.9 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	45
4.10 Zasoby przyrodnicze	47
4.11 Zagrożenie poważnymi awariami.....	55
5. Wnioski	57

SPIS RYCIN

RYC. 1 POŁOŻENIE POWIATU DRAWSKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO ..	8
RYC. 2 GMINY POWIATU DRAWSKIEGO	9
RYC. 3 DROGI NA TERENIE POWIATU DRAWSKIEGO	11

SPIS TABEL

TABELA 1 DANE DEMOGRAFICZNE POSZCZEGÓLNYCH GMIN POWIATU DRAWSKIEGO W 2024 ROKU	10
TABELA 2 LICZBA LUDNOŚCI POWIATU DRAWSKIEGO W LATACH 2014-2024	10
TABELA 3 CHARAKTERYSTYKA DRÓG POWIATOWYCH NA TERENIE POWIATU DRAWSKIEGO	12
TABELA 4 CELE, WSKAŹNIKI, KIERUNKI INTERWENCJI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	18
TABELA 5 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	26
TABELA 6 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU OCHRONA PRZED HAŁASEM	35
TABELA 7 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	36
TABELA 8 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GOSPODAROWANIE WODAMI	37
TABELA 9 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GOSPODARKA WODNO- ŚCIEKOWA	39
TABELA 10 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GLEBY I ZASOBY GEOLOGICZNE	43
TABELA 11 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	45
TABELA 12 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU ZASOBY PRZYRODNICZE	47
TABELA 13 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI	55

1. Wykaz skrótów

SKRÓT	ROZWINIĘCIE
b.d.	brak danych
BDL	Bank Danych Lokalnych (Główny Urząd Statystyczny)
BDOT10k	Baza Danych Obiektów Topograficznych w skali 1:10 000
dam³	Dekametr sześcienny (jednostka objętości wody)
PEM	Pole elektromagnetyczne/ Promieniowanie elektromagnetyczne
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
ha	Hektar – jednostka powierzchni
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWpd	Jednolita Część Wód Podziemnych
LDWN	Długookresowy średni poziom dźwięku w porze dziennej, wieczornej i nocnej
MWh	Megawatogodzina – jednostka energii elektrycznej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PGW Wody Polskie	Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PRG	Państwowy Rejestr Granic
RDLp	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

SKRÓT

ROZWINIĘCIE

ZDP

Zarząd Dróg Powiatowych

ZZDW

Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich

2. Wstęp

Celem niniejszego Raportu jest ocena realizacji zadań proekologicznych w latach 2021-2024, realizowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”. Raport ma na celu przedstawienie wyników dotychczasowej realizacji programu oraz wskazanie rekomendacji i wniosków, które będą pomocne przy aktualizacji działań na kolejne lata.

Ocena realizacji celów i zadań ochrony środowiska w Powiecie Drawskim jest przeprowadzana na wszystkich poziomach administracji samorządowej. Sporządzana jest ona cyklicznie w formie raportu. Zgodnie z artykułem 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), raport ten jest przedstawiany radzie powiatu.

Bezpośrednim wskaźnikiem postępu realizacji zadań Programu są wysokość poniesionych nakładów finansowych oraz osiągnięte efekty rzeczowe. Ocena wyników rzeczowych, oparta na systematycznym monitoringu jakości środowiska oraz zgodności z normami ochrony poszczególnych komponentów środowiska, umożliwia bieżącą weryfikację postępu i ewentualne wprowadzenie niezbędnych korekt w realizacji programu.

W przedstawianym raporcie zaprezentowano syntetyczne informacje na temat realizacji celów proekologicznych i działań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego na lata 2021-2024. Dokument zawiera analizę wykonanych zadań, osiągniętych wyników oraz poniesionych nakładów finansowych, stanowiąc całościową ocenę wykonania zadań w danym okresie.

Podczas sporządzania raportu wykorzystano dane udostępnionych przez Powiat Drawski, Gminy powiatu drawskiego, instytucji zajmujących się zbieraniem i udostępnianiem danych środowiskowych, w tym Głównego Urzędu Statystycznego oraz dane geoprzestrzenne jednostek działających w zakresie ochrony środowiska.

Raport obejmuje okres realizacji zadań proekologicznych od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2024 roku.

3. Charakterystyka powiatu

3.1 Położenie administracyjne

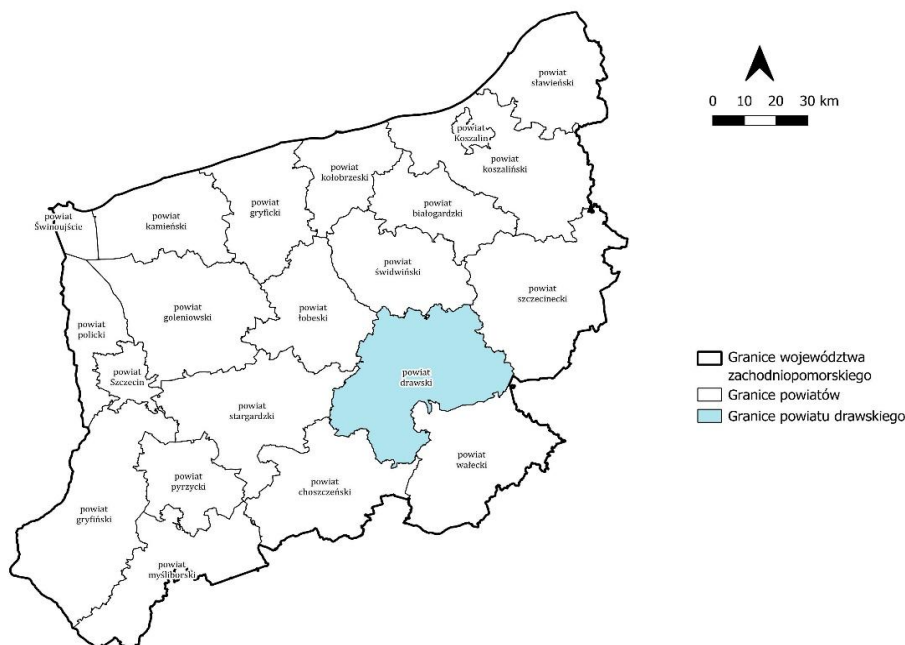
Powiat drawski znajduje się w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego na Pojezierzu Drawskim. Sąsiaduje z następującymi powiatami:

- od północy z powiatem świdnickim,
- od wschodu z powiatem szczecińskimi złotowskim,
- od południa z powiatem waleckim i choszczeńskim,
- od zachodu z powiatem starogardzkim.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego powierzchnia powiatu w 2024 roku wynosiła 1760 88 ha (1761 km²). Siedziba władz powiatu znajduje się w Drawsku Pomorskim.

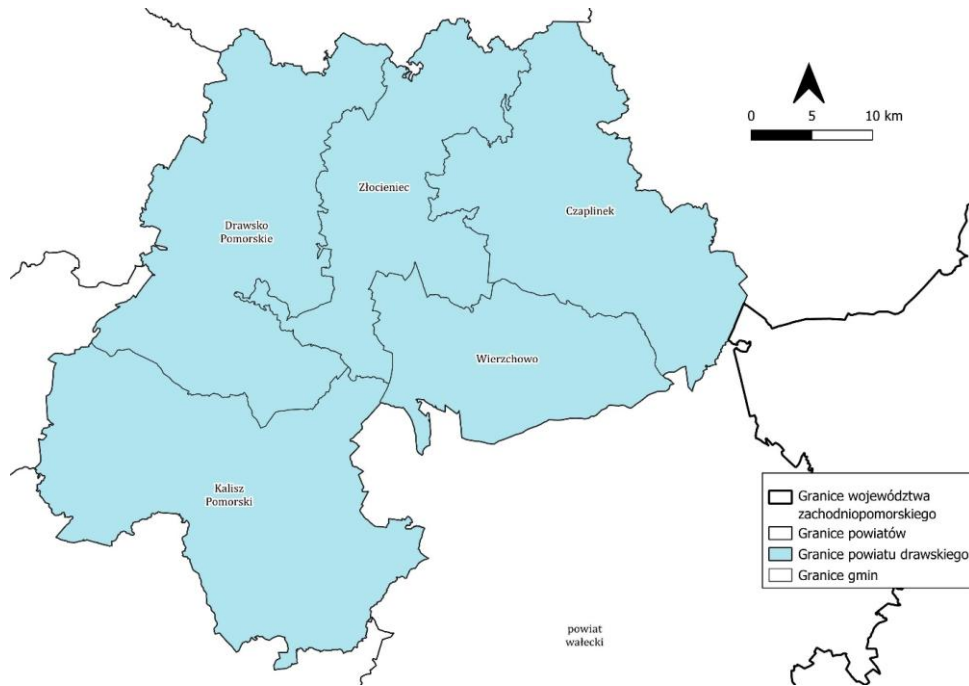
W skład powiatu wchodzi pięć gmin, z czego;

- gminy: Czaplinek, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Złocieniec to gminy miejsko-wiejskie,
- gmina Wierzchowo to gmina wiejska.

RYC. 1 POŁOŻENIE POWIATU DRAWSKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego rejestru Granic (PRG)

RYC. 2 GMINY POWIATU DRAWSKIEGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Rejestru Granic (PRG)

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego powiat drawski położony jest w obrębie dwóch makroregionów: Pojezierza Zachodniopomorskiego (314,4) i Pojezierza Południowopomorskiego (314,6-7). Teren powiatu obejmuje 5 mezoregionów: Pojezierze Drawskie (314,45), Pojezierze Ińskie (314,43), Równina Drawska (314,63), Pojezierze Wałeckie (314,64), Równina Wałecka (314,65).

3.2 Demografia

Powiat drawski w 2024 roku zamieszkiwało 53 003 mieszkańców. Gminą o największej liczbie mieszkańców jest gmina Drawsko Pomorskie, a najmniej osób zamieszkuje gminę Wierzchowo. Gęstość zaludnienia powiatu wynosiła 30,1. W strukturze wieku powiatu dominują osoby w wieku produkcyjnym (30 441 os.). Najmniej liczna grupę stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (9 190 os.). Przyrost naturalny dla powiatu drawskiego w 2024 roku wynosił -6,33.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę mieszkańców, przyrost naturalny i gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach.

TABELA 1 DANE DEMOGRAFICZNE POSZCZEGÓLNYCH GMIN POWIATU DRAWSKIEGO W 2024 ROKU

NAZWA GMINY	LICZBA LUDNOŚCI (os)	PRZYRÓST NATURALNY (km ²)	GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA (os/km ²)
Czaplinek	11 042	-5,33	30,3
Drawsko Pomorskie	16 151	-6,65	39,4
Kalisz Pomorski	6 773	-2,93	14,2
Wierzchowo	4 003	-7,50	17,5
Złocieniec	15 034	-7,93	53,7
POWIAT ŁĄCZNIE	53 003	-6,33	30,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS, BDL) (dostęp 14.08.2025 r.)

W latach 2014-2024 liczba ludności powiatu drawskiego stale malała. Największy spadek liczby mieszkańców wystąpił między latami 2019 i 2020 (-2100 os.). Najmniejsze wahania zanotowano między latami 2015 i 2016 (-83 os.).

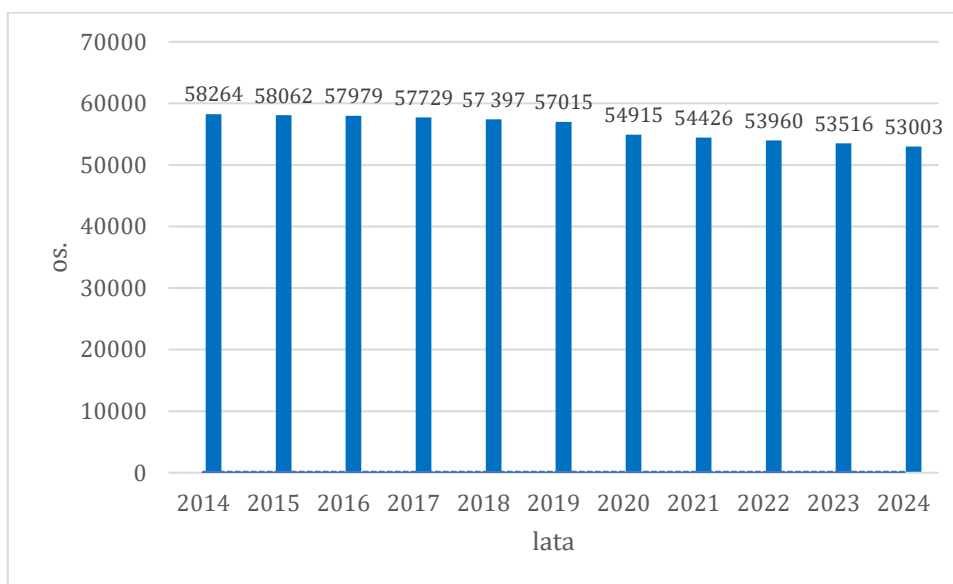

TABELA 2 LICZBA LUDNOŚCI POWIATU DRAWSKIEGO W LATACH 2014-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS, BDL) (dostęp 14.08.2025 r.)

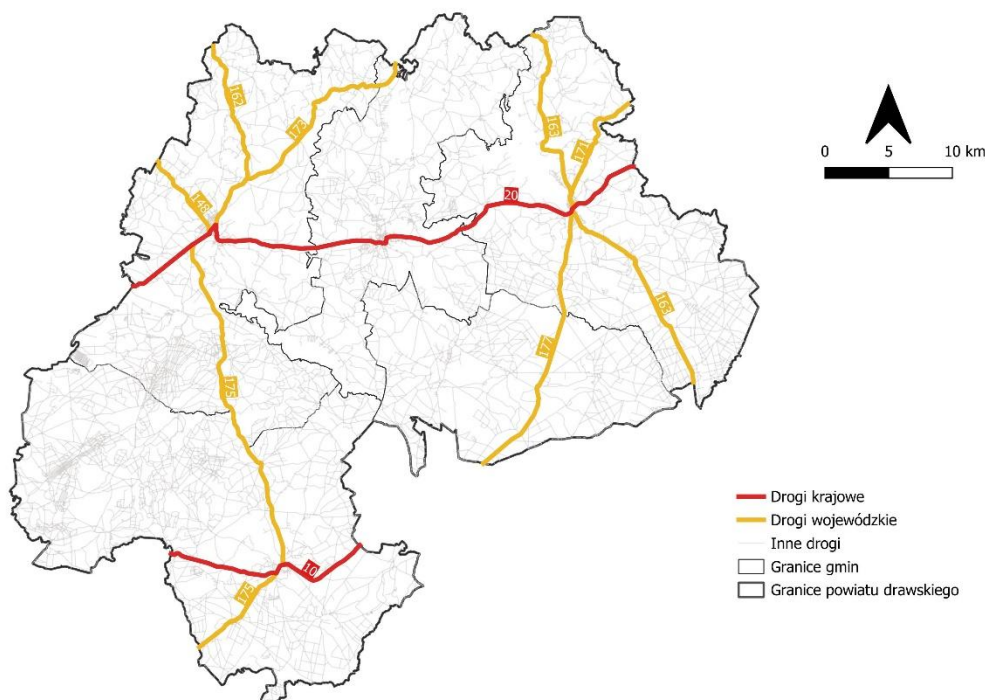
3.3 Infrastruktura techniczna

Przez teren powiatu drawskiego przebiegają dwie drogi krajowe:

- droga nr 20 (Stargard - Drawsko Pom. – Gdynia)
- droga nr 10 (Granica Państwa – Lubieszyn – Płońsk)

Drogi wojewódzkie przebiegające przez powiat drawski to:

- droga nr 175 (Drawsko Pomorskie - Kalisz Pomorski - Choszczno),
- droga nr 173 (Połczyn Zdrój - Drawsko Pomorskie)
- droga nr 163 (Kołobrzeg - Wałcz),
- droga nr 148 (Starogard - Łobez - Drawsko),
- droga nr 171 (Barwice - Czaplinek),
- droga nr 177 (Czaplinek - Mirosławiec - Wieleń)

RYC. 3 DROGI NA TERENIE POWIATU DRAWSKIEGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2023 roku długość ścieżek na terenie powiatu drawskiego wynosiła 15,9 km.

Łączna długość dróg powiatowych wynosi 396 km 233m, natomiast długość dróg wojewódzkich na terenie powiatu jest równa 142 km 393 m.

W poniższej tabeli zamieszczono zestawienie dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie powiatu drawskiego.

TABELA 3 CHARAKTERYSTYKA DRÓG POWIATOWYCH NA TERENIE POWIATU DRAWSKIEGO

LP.	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DLUGOŚĆ DROGI [M]	POCZĄTEK DROGI KM	KONIEC DROGI KM
DROGI WOJEWÓDZKIE					
1.	DW 148	-	22,427	64+765	87+192
2.	DW 162	-	5,395	29+162	34+515
3.	DW 163	-	10,559	64+629	75+188
4.	DW 171	-	1,103	0+000	1+103
5.	DW 173	-	35,103	0+498	35+601
6.	DW 175	-	5,502	25+955	31+457
7.	DW 177	-	19,362	37+217	56+579
8.	DW 148	-	22,427	64+765	87+192
DROGI POWIATOWE					
9.	1080Z	Rzepczyno-Łabędzie	3650	16+496	20+146
10.	1091Z	dr.173- Nowe Worowo - Kluczewo	12758	0+000	12+758
11.	1091SZ	dr.173- Nowe Worowo - Kluczewo (łącnik)	330	0+000	0+330
12.	1091TZ	dr.173- Nowe Worowo - Kluczewo (łącnik)	47	0+000	0+047
13.	1092Z	N.Toporzyk-Cieszyno-dr.1962Z	15740	3+463	19+203
14.	1095Z	Ogartowo-Czarne-Sikory	9125	11+924	21+049
15.	1095SZ	Ogartowo-Czarne-Sikory(łącnik)	64	0+000	0+064
16.	1251Z	Czarne Wielkie-Polne	1411	0+000	1+411
17.	1252Z	dr.20-Rakowo	1331	0+000	1+331
18.	1282Z	od.dr.163 Barwice-Kluczewo	4343	0+000	4+343
19.	1951Z	Lasocin-Przytoń	8941	0+000	8+941
20.	1952Z	Olchowiec-Zarańsko	6946	0+000	6+946
21.	1953Z	Zajezerze-gr.pow.Drawsko	9886	0+000	9+886
22.	1954Z	dr.1953Z Jankowo-dr.20	3690	0+000	3+690
23.	1956Z	Karpno-Dolgie	6072	0+000	6+072
24.	1957Z	Jelenino-Ostrowice	2598	0+000	2+598

LP.	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DŁUGOŚĆ DROGI [M]	POCZĄTEK DROGI KM	KONIEC DROGI KM
25.	1958Z	Szczytniki-Ostrowice	2444	0+000	2+444
26.	1959Z	Dalewo-Suliszewo	3568	0+000	3+568
27.	1960Z	Darskowo-Złocieniec	3625	0+000	3+625
28.	1961Z	Ostrowice-Gronowo-Złocieniec	12414	0+000	12+414
29.	1962Z	dr.173-Siecino-Złocieniec	12471	0+000	12+471
30.	1963Z	dr.173-Stare Worowo	5005	0+000	5+005
31.	1966Z	dr.2035Z - dr.20	252	0+000	0+252
32.	1967Z	St.Worowo-Bolęgorzyn	7814	0+000	7+814
33.	1968Z	Warnięg-Męcidł	2192	0+000	2+192
34.	1969Z	dr.1965Z-Rzepowo-Piaseczno-Siemczyno	8561	0+000	8+561
35.	1970Z	Rzepowo-Głęboczek-Siemczyno	6208	0+000	6+208
36.	1970SZ	Rzepowo-Głęboczek-Siemczyno (łącznik)	253	0+000	0+253
37.	1971Z	ul. Chopina - Złocieniec	293	0+000	0+293
38.	1973Z	dr. 163-Prosinko-dr. 1974Z	5539	0+000	5+539
39.	1974Z	Stare Drawsko-Zerdno	2157	0+000	2+157
40.	1975Z	dr.163-Sikory	3318	0+000	3+318
41.	1978Z	dr.175-Oleszno	4533	0+000	4+533
42.	1979Z	Mielenko-Kol.Mielenko	1563	0+000	1+563
43.	1980Z	Borowo-Prostynia	2479	0+000	2+479
44.	1982Z	Pomierzyn-Giżyno-gr.woj.	7692	0+000	7+692
45.	1982SZ	Pomierzyn-Giżyno-gr.woj. (łącznik)	355	0+000	0+355
46.	1982TZ	Pomierzyn-Giżyno-gr.woj. (łącznik)	98	0+000	0+098
47.	1983Z	Dr.-Biały Zdrój-St.Korytnica-Dr.10	16014	0+000	16+014
48.	1983SZ	Dr.-Biały Zdrój-St.Korytnica-Dr.10 (łącznik)	212	0+000	0+212
49.	1983TZ	Dr.-Biały Zdrój-St.Korytnica-Dr.10 (łącznik)	130	0+000	0+130
50.	1984Z	Pożrzadło-St.Studnica	8367	0+000	8+367
51.	1985Z	Złocieniec-Osiek-Żabinek-Kalisz Pom.	34262	0+000	34+262

LP.	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DLUGOŚĆ DROGI [M]	POCZĄTEK DROGI KM	KONIEC DROGI KM
52.	1985SZ	Złocieniec-Osiek-Żabinek-Kalisz Pom. (łącznie)	220	0+000	0+220
53.	1985TZ	Złocieniec-Osiek-Żabinek-Kalisz Pom. (łącznie)	153	0+000	0+153
54.	1986Z	dr. 1985Z - Żabin	3014	0+000	3+014
55.	1987Z	Drawsko Pomorskie-Lubieszewo-Złocieniec	23609	0+000	23+609
56.	1987SZ	Drawsko Pomorskie-Lubieszewo-Złocieniec (łącznie)	347	0+000	0+347
57.	1987TZ	Drawsko Pomorskie-Lubieszewo-Złocieniec (łącznie)	39	0+000	0+039
58.	1987UZ	Drawsko Pomorskie-Lubieszewo-Złocieniec (łącznie)	85	0+000	0+085
59.	1988Z	Od dr.20-Zagórki	528	0+000	0+528
60.	1989Z	Suliszewo-Gudowo	3904	0+000	3+904
61.	1990Z	Od dr.20- Kosobudy	1372	0+000	1+372
62.	1991Z	Wierzchowo-Żabin-Żeńsko	6529	0+000	6+529
63.	1991SZ	Wierzchowo - Żabin - Żeńsko (łącznie)	94	0+000	0+094
64.	1991TZ	Wierzchowo-Żabin-Żeńsko (łącznie)	392	0+000	0+392
65.	1992Z	Bonin-Osiek Drawski	1485	0+000	1+485
66.	1993Z	Radomyśl-Żabinek	4145	0+000	4+145
67.	1994Z	Osiek-Wierzchowo-Otrzep	13655	0+000	13+655
68.	1996Z	Żabin-N.Laski-Dr.177	8596	0+000	8+596
69.	1996SZ	Żabin-N.Laski-Dr.177 (łącznie)	247	0+000	0+247
70.	1996TZ	Żabin-N.Laski-Dr.177 (łącznie)	73	0+000	0+073
71.	1997Z	dr.1996Z-Garbowo	558	0+000	0+558
72.	1998Z	dr. 20-Bobrowo-Wąsosz	4764	0+000	4+764
73.	1999Z	dr. 20-Żeliszewo	2269	0+000	2+269
74.	2000Z	Czaplinek-N.Kaleńsko	8515	0+000	8+515
75.	2001Z	Czaplinek-skrzyż.z dr.2002	5471	0+000	5+471
76.	2002Z	od dr.2011-Czame Małe-Lysinin-Ostroróg	6886	0+000	6+886
77.	2003Z	Broczyno-Motarzewo-Machliny	9253	0+000	9+253

LP.	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DLUGOŚĆ DROGI [M]	POCZĄTEK DROGI KM	KONIEC DROGI KM
78.	2003SZ	Broczyno-Motarzewo-Machliny (łącznik)	93	0+000	0+093
79.	2003TZ	Broczyno-Motarzewo-Machliny (łącznik)	110	0+000	0+110
80.	2003UZ	Broczyno-Motarzewo-Machliny (łącznik)	296	0+000	0+296
81.	2004Z	Pławno-Psie Głowy	3313	0+000	3+313
82.	2004SZ	Pławno-Psie Głowy (łącznik)	120	0+000	0+120
83.	2005Z	Broczyno-Byszkowo	2998	0+000	2+998
84.	2006Z	Trzciniec-Dr.163	1251	0+000	1+251
85.	2007Z	dr. 177-Świerczyna-Wielboki-gr.powiatu	9944	0+000	9+944
86.	2008Z	dr.177-Otrzep-Świerczyna	8185	0+000	8+185
87.	2009Z	Wierzchowo-Wierzchówko	2177	0+000	2+177
88.	2009SZ	Wierzchowo-Wierzchówko (łącznik)	290	0+000	0+290
89.	2011Z	Łubowo gr.pow-Czarne Małe	1902	0+000	1+902
90.	2012Z	dr. 177 - dr. 2015Z	455	0+000	0+455
91.	2013Z	dr. 163 - dr. 2012Z	200	0+000	0+200
92.	2015Z	dr. 177 - dr. 163	525	0+000	0+525
93.	2017Z	ul. Drahimska - ul. Szczecinicka	316	0+000	0+316
94.	2019Z	dr. 163 - ul. Kolejowa	811	0+000	0+811
95.	2021Z	dr. 177 - dr. 163	772	0+000	0+772
96.	2022Z	dr. 2023Z - dr. 20	321	0+000	0+321
97.	2023Z	ul. Jeziorna - dr. 2017Z	234	0+000	0+234
98.	2024Z	ul. Drahimska - dr. 2017Z	137	0+000	0+137
99.	2028Z	Lubieszewo-Zatonie	2750	0+000	2+750
100.	2029Z	dr. 20 - dr. 2034Z	386	0+000	0+386
101.	2030Z	dr. 20 - dr. 2031Z	254	0+000	0+254
102.	2031Z	dr. 20 - dr. 1987Z	1033	0+000	1+033
103.	2034Z	dr. 1987Z - ul. Moniuszki	526	0+000	0+526
104.	2035Z	dr. 2036Z - dr. 1971Z	505	0+000	0+505
105.	2036Z	ul. Rybacka - dr. 2046Z	242	0+000	0+242

LP.	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DLUGOŚĆ DROGI [M]	POCZĄTEK DROGI KM	KONIEC DROGI KM
106.	2037Z	dr. 2044Z - drogi rowerowej	1508	0+000	1+508
107.	2038Z	dr. 20 - ul. Czwartaków	1740	0+000	1+740
108.	2039Z	dr. 2038Z - dr. 2037Z	2105	0+000	2+105
109.	2040Z	dr. 1960Z - dr. 1962Z	999	0+000	0+999
110.	2041Z	dr. 1985Z - ul. Rakowo	1800	0+000	1+800
111.	2042Z	ul. Bohaterów Warszawy - ul. Wolności	98	0+000	0+098
112.	2043Z	dr. 2037Z - dr. 2042Z	564	0+000	0+564
113.	2044Z	dr. 2037Z - dr. 1960Z	358	0+000	0+358
114.	2046Z	ul. Kręta - ul. Kościelna	212	0+098	0+310
115.	2047Z	dr. 20 - ul. Warszawska	896	0+000	0+896
116.	4330Z	Zakrzyce gr.pow.Łabędzie	853	11+791	12+644

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZDP w Drawsku Pomorskim i Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie

4. Ocena realizacji poszczególnych celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego

Program ochrony środowiska wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę stanu środowiska i ograniczenie negatywnego oddziaływania działalności człowieka.

Podstawowe ogólne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko określające efektywność działań proekologicznych to:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy tj. metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje zakwaszające, pyły i lotne związki organiczne),

- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- wzrost lesistości, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych oraz wzrost zapasu i przyrost masy drzewnej, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów;
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W warstwie społeczno-administracyjnej następujące wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa opisują jakość zarządzania środowiskiem:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

4.1 Upowszechnienie informacji o stanie środowiska

Duże znaczenie dla możliwości upowszechniania informacji o stanie środowiska i realizacji Programu ma powszechny dostęp do informacji o środowisku i procedury udziału społeczeństwa w zarządzaniu środowiskiem, określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 1094 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.).

Obecnie informacja ekologiczna w Polsce dostępna jest poprzez:

- publikacje Głównego Urzędu Statystycznego,
- publikacje Ministerstwa Środowiska,
- publikacje służb państwowych: Inspekcję Ochrony Środowiska, Państwowy Zakład Higieny, Państwową Inspekcję Sanitarną,
- programy i plany strategiczne oraz inne opracowania jednostek samorządu terytorialnego,
- prasę popularnonaukową o tematyce ekologicznej,
- programy telewizyjne i radiowe,
- publikacje o charakterze edukacyjnym i popularyzatorskim jednostek naukowo-badawczych,
- publikacje opracowane przez organizacje pozarządowe,
- targi i giełdy ekologiczne,
- akcje i kampanie edukacyjne i promocyjne, konkursy w szkołach,
- Internet,
- prasę lokalną

4.2 Cele środowiskowe

TABELA 4 CELE, WSKAŹNIKI, KIERUNKI INTERWENCJI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik				Kierunek interwencji	Czy osiągnięto cel
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Osiągnięta wartość		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w	Ilość gmin objętych Programem Ochrony Powietrza [szt.]	4	4	4	Zarządzanie jakością powietrza w powiecie drawskim	TAK
		Sprzedaż energii cieplnej na cele komunalno-bytowe [GJ/rok]	166 516,0	185 000,0	138 054	Poprawa efektywności energetycznej	NIE
		Energia elektryczna w	36 264,61	35 000,00	34 848,78	Wzrost wykorzystywania	TAK

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik				Kierunek interwencji	Czy osiągnięto cel
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Osiągnięta wartość		
		gospodarstwach domowych [MWh]				OZE na potrzeby produkcji energii elektrycznej	
		Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ²	46,6	55,0	gminne wzrost, powiatowe spadek	Zwiększenie efektywności i zarządzania w sektorze transportowym	TAK/NIE
		Długość ścieżek rowerowych [km]	4,3	10,0	18,9	Ograniczenie emisyjogenności transportu	TAK
		Czynne przystanki komunikacji publicznej [szt]	226	250	288		TAK
		Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r]	24 681	24 000	21 905	Ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i energochłonności gospodarki	TAK
		Emisja zanieczyszczeń finansowych. pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r]h	33	30	23		TAK
	Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego	Klasa strefy ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu [szt.]	D2	A	A	Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu	TAK
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego w powiecie drawskim	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w powiecie drawskim (LDWN)	302	200	b.d	Zarządzanie jakością klimatu akustycznego w powiecie drawskim	b.d.
						Zmniejszenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny hałas	
						Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu.	
						Ograniczenie hałasu	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik				Kierunek interwencji	Czy osiągnięto cel
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Osiągnięta wartość		
						przemysłowego i usługowego	
Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne.	0	0	0	Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	TAK
Gospodarowanie wodami (GW)	Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód	Udział JCWP o stanie dobrym [%].	13,4	25	20	Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych	NIE
		Udział JCWPd o stanie dobrym [%].	80	100	80	Utrzymanie stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych.	NIE
	Racjonalny transport i turystyka wodna	Efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: np.- obwałowania przeciwpowodziowe [km/rok]	0	3	b.d.	Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych do celów transportowych i turystycznych	b.d.
	Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą					Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	
						Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatyczne	
Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam3]	4096,9	4000	3026,6	Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy.	TAK
		Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%]	9,5	9	11,3		NIE
		Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej (km)	470,2	485	502,4	Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu.	TAK
		Długość czynnej sieci rozdzielczej kanalizacyjnej (km)	371,7	380	420,3		TAK
Zasoby geologiczne	Racjonalne	Wydobycie kopalin [tys. t.] –	1 174,00	1 100,00	0	Kontrola i monitoring	TAK

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik				Kierunek interwencji	Czy osiągnięto cel
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Osiągnięta wartość		
		kruszywa naturalne				eksploatacji kopalin	
		Wydobycie kopalin [tys. m ³] – torfy	50,65	45	0	Ograniczenie presji związanej z wydobywaniem kopalin	TAK
		Liczba punktów sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski [szt.]	1	1≤	1	Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	TAK
		Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów [m ²]	0	0	0		TAK
	Zalesienia gruntów nieprzydzielonych	Zalesienia gruntów nieprzydzielonych na inne cele	0	15	1,13	Zalesienia w obrębie nieużytków	NIE
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z	Masa odebranych odpadów komunalnych [tys. t.]	20,19	20,75	22,32	Racjonalna gospodarka odpadami	TAK
		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]	29,5	35	32	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	NIE
Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowe	Obszary prawnie chronione [ha]	82 873,47	82 873,47≤	86 740,76	Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	TAK
		Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni powiatu ogółem [%]	47,0	47,0≤	49,2	Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	TAK
		Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej [ha]	79,01	85	78,71	Ochrona walorów przyrodniczych terenów miejskich	NIE
						Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów wiejskich	
						Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik				Kierunek interwencji	Czy osiągnięto cel
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Osiągnięta wartość		
						powiatu	TAK
		Powierzchnia lasów [ha]	83 137,53	83 300,00	84 163,91	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych. Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej na terenach leśnych	
		Lesistość [%]	47,1	47,2	47,73	Zwiększenie lesistości.	
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Liczba odnotowanych poważnych awarii.	0	0	0	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	TAK
						Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych	
						Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 4 przedstawia zestawienie celów, wskaźników i kierunków interwencji w ramach głównych obszarów interwencji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego. Obejmuje ona zarówno dane ilościowe (wartości bazowe, docelowe i osiągnięte), jak i jakościową ocenę stopnia realizacji celów w poszczególnych dziedzinach. Na podstawie analizy można stwierdzić, że większość założeń programu została zrealizowana w stopniu zadowalającym, przy czym obserwuje się wyraźne zróżnicowanie między poszczególnymi komponentami środowiska.

W obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza odnotowano wyraźny postęp w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń przemysłowych i pyłowych oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Wszystkie gminy powiatu są objęte Programem

Ochrony Powietrza, co świadczy o pełnej implementacji ram prawnych w tym zakresie. Utrzymano również korzystną klasę jakości powietrza w odniesieniu do poziomu ozonu. Jednocześnie nie osiągnięto zakładanego celu dotyczącego poprawy efektywności energetycznej, co wynika z niedostatecznego tempa modernizacji budynków oraz ograniczonego wykorzystania technologii niskoemisyjnych w sektorze komunalnym. Ocenia się jednak, że kierunek działań jest zgodny z założeniami polityki klimatycznej i wspiera transformację energetyczną regionu.

W obszarze zagrożeń hałasem nie odnotowano bezpośrednich danych liczbowych pozwalających na ocenę zmian ekspozycji mieszkańców na hałas. Pomimo braku pełnych danych monitoringowych, zidentyfikowane działania dotyczące planowania przestrzennego i transportu mogą przyczyniać się do stopniowej poprawy klimatu akustycznego, zwłaszcza w miastach. Dalszy postęp w tym zakresie wymaga wprowadzenia systematycznego monitoringu i aktualizacji map akustycznych.

W odniesieniu do promieniowania elektromagnetycznego (PEM) utrzymano pełny poziom bezpieczeństwa środowiskowego — nie zidentyfikowano przypadków przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Oznacza to, że w powiecie nie występują źródła promieniowania o natężeniu stwarzającym zagrożenie dla zdrowia mieszkańców.

W obszarze gospodarowania wodami cele w zakresie poprawy stanu jakościowego wód powierzchniowych i podziemnych nie zostały w pełni osiągnięte. Pomimo poprawy parametrów hydrologicznych, wskaźniki jakości wód utrzymują się na poziomie poniżej oczekiwanego. Zrealizowane inwestycje wodno-kanalizacyjne przyczyniły się jednak do poprawy infrastruktury i ograniczenia presji antropogenicznej na zasoby wodne. Rozwinięto sieci wodociągowe i kanalizacyjne, co stanowi pozytywny efekt rzeczowy programu.

W obszarze gospodarki wodno-ściekowej osiągnięto istotne sukcesy – długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przekroczyła wartości docelowe, co potwierdza skuteczność działań infrastrukturalnych. Nieco wyższy niż zakładano udział przemysłu w zużyciu wody wskazuje natomiast na potrzebę dalszej optymalizacji gospodarki wodnej w sektorze produkcyjnym.

Dla zasobów geologicznych oraz zalesień gruntów nieprzydatnych na inne cele odnotowano generalnie pozytywne wyniki w zakresie ograniczenia presji eksploatacyjnej i zachowania funkcji środowiskowych gleb. Wydobycie kopalin w analizowanym okresie spadło

do poziomu zerowego, co znacząco zmniejsza lokalną presję surowcową, choć równocześnie ogranicza wykorzystanie potencjału gospodarczego. Cel dotyczący zalesień nie został jednak zrealizowany w pełni – wykonano jedynie około 7,5% planowanej powierzchni, co wynika z ograniczonej dostępności gruntów oraz zmian struktury własnościowej.

W zakresie gospodarki odpadami zauważalny jest wzrost całkowitej masy odpadów komunalnych przy równoczesnym zwiększeniu poziomu selektywnej zbiórki. Mimo że cel dotyczący wzrostu udziału odpadów segregowanych nie został osiągnięty, pozytywnym zjawiskiem jest stabilizacja ilości odpadów składowanych oraz rozwój lokalnych systemów recyklingu.

W obszarze ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych osiągnięto bardzo dobre rezultaty. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych wzrosła, a lesistość powiatu zwiększyła się do 47,73%, co świadczy o wysokiej skuteczności działań w zakresie zachowania różnorodności biologicznej. Nie zrealizowano natomiast w pełni założonego wzrostu powierzchni terenów zieleni miejskiej, co może wynikać z ograniczeń przestrzennych w miastach powiatowych.

W zakresie zagrożeń poważnymi awariami utrzymano pełne bezpieczeństwo – nie odnotowano przypadków awarii przemysłowych ani zdarzeń powodujących zagrożenie dla środowiska, co świadczy o skuteczności nadzoru i stosowanych procedur zapobiegawczych.

Podsumowując, przedstawione dane wskazują, że większość wskaźników przyjętych w Programie osiągnęła lub przekroczyła wartości docelowe. Największe postępy dotyczą poprawy jakości powietrza, rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz ochrony zasobów przyrodniczych. Najsłabsze wyniki odnotowano w zakresie efektywności energetycznej, jakości wód powierzchniowych i zalesień. Ogólna ocena realizacji celów środowiskowych jest pozytywna i wskazuje na stopniową poprawę stanu środowiska przy utrzymaniu zgodności z celami strategicznymi polityki ekologicznej państwa.

4.3 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Ochrona klimatu i jakości powietrza stanowi jeden z kluczowych obszarów polityki środowiskowej, zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym. Jakość powietrza bezpośrednio wpływa na zdrowie ludzi, funkcjonowanie ekosystemów oraz ogólną jakość życia, a zmiany klimatyczne generują długofalowe konsekwencje gospodarcze i społeczne. W warunkach powiatu drawskiego, podobnie jak w innych regionach, główne źródła emisji zanieczyszczeń wynikają z indywidualnego ogrzewania budynków, transportu oraz lokalnej działalności gospodarczej. Z tego względu działania podejmowane w ramach Programu Ochrony Środowiska ukierunkowane są na redukcję emisji gazów cieplarnianych, ograniczenie tzw. niskiej emisji oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii. Jednocześnie istotne znaczenie ma poprawa efektywności energetycznej budynków oraz promowanie zrównoważonych form mobilności. Kompleksowe podejście do zagadnień klimatycznych i jakości powietrza ma na celu nie tylko poprawę bieżących warunków środowiskowych, ale również wzmacnianie odporności powiatu na wyzwania związane z globalnym ociepleniem i lokalnymi uwarunkowaniami klimatycznymi.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na jakość powietrza. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia.

TABELA 5 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
OKJP 2.18. Termomodernizacja budynków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Ośrodka Zdrowia w Wierzychowie oraz Sali Wiejskiej w Świerczynie Gmina Wierzychowo [OKJP 2.3.]	Gmina Wierzychowo	368435,16 zł				Gmina Wierzychowo, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej poprzez przebudowę i modernizację dróg gminnych w miejscowościach Świerczyna, Sośnica, Żabin	Gmina Wierzychowo		56.165,05		1.476.985,14	Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych i wkład własny jednostki
Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej poprzez przebudowę i modernizację dróg gminnych w miejscowościach Świerczyna, Wierzychowo, Bonin	Gmina Wierzychowo		56 165,05		1 690 224,53	Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych i wkład własny jednostki
Rozbudowa i modernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerczynie	Urząd Gminy Wierzychowo		21014,00	1063055,08		Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Rozbudowa i modernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Wierzychowie	Urząd Gminy Wierzychowo		14145,00	512219,04		Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów na paliwo stałe – bezklasowych, poniżej 5 klasy), termomodernizacja – ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna, drzwiowa, bramy garażowe.	1) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. 2) Gmina Złocieniec na mocy	406543,63	415252,56	1043233,32	1836304,60	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, środki własne zarządców i właścicieli nieruchomości, środki jednostek samorządu terytorialnego
Wykonanie przyłącza ciepłowniczego 2x125/225 od ul. 5-go Marca 12 do ul. Stary Rynek 10	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o	306.697,38				Środki własne
Wykonanie przyłącza ciepłowniczego 2x33,7/140 od sieci cieplnej do budynku przy ul. Czaplinecka 11 w Złocińcu	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o	35.550,00				Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Wykonanie przyłącza ciepłowniczego 2xPEX 33,7/110 łączącego istniejącą sieć ciepłą z budynkiem przy ul. Bydgoska 5 w Złocięncu	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o	27.550,00				Środki własne
Wykonanie przyłącza ciepłowniczego 2x48,3/160 od budynku przy ul. Kręta 13 do budynku ul. Piłsudskiego 1, + tradycyjna sieć ciepła DN 40 w budynku ul. Kręta 13 w Złocięncu	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o	40.500,00				Środki własne
Budowa sieci ciepłowniczej preizolowanej 2x139/225, o długości 244,3 mb. dla Zakładu Ciepłownictwa Sp. z o.o. w Złocięncu	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o		519.352,12			Środki własne
Wykonanie przyłącza ciepłego wysokotemperaturowego 2 x 76,1/PE140, o dł. 120 mb. do budynku mieszkalnego wielorodzinnego w m. Złocieniec ul. Al. Piastów, działka 44/14, 45/30, obr. 0012 Złocieniec, j. ew. 32006 4 Złocieniec miasto.	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o				192.461,73	Środki własne
Wykonanie przyłącza ciepłowniczego 2 x 48,3/PE 160, o dł. 42,5 mb. do budynku mieszkalnego wielorodzinnego w m. Złocieniec przy ul Sikorskiego 6 działka 64/13, 64/15, obr. 0011 Złocieniec, j. ew. 32006 4 Złocieniec miasto.	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o				80.522,75	Środki własne
Wykonanie przyłącza ciepłowniczego 2 x 88,9/PE 250, 2 x 76,1/PE 225, 2 x 48,3/PE 160, o dł. 92,6 mb. do budynku mieszkalnego wielorodzinnego w m. Złocieniec przy ul Stary Rynek 5 działka 61, 62/2, 62/5, 62/11, 62/13, 62/18, 62/24, obr. 0011 Złocieniec, j. ew. 32006 4 Złocieniec miasto	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o				251.366,14	Środki własne
Modernizacja kotłowni węglowej na olejową w budynku wielorodzinnym przy ulicy Rzęsnica 10A w Rzęsnicy”	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o				159.196,43	Środki własne
Budowa pionu instalacji gazowych	ZGM Sp. z o.o. w Złocięncu		65 517,42	46 431,19		Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Instalacja ogrzewania gazowego w lokalach gminy	ZGM Sp. z o.o. w Złocięcu			31 041,36	25 372,66	Środki własne
Podłączenie sieci ciepłej	ZGM Sp. z o.o. w Złocięcu			11 269,66	116 196,61	Środki własne
Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych w Złocięcu - etap III – modernizacja instalacji c.o. w budynku mieszkalnym przy ul. Wolności 4 w Złocięcu	ZGM Sp. z o.o. w Złocięcu	69.101,11				Pożyczka WFOŚiGW i refundacja RPO
Wykonanie robót termomodernizacyjnych oraz wymiany pokrycia dachu oraz robót innych budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 11-13 w Złocięcu	ZGM Sp. z o.o. w Złocięcu	286.334,12				Kredyt inwestycyjny + premia termomodernizacyjna
Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Mirosławieckiej 4a w Złocięcu	ZGM Sp. z o.o. w Złocięcu				258.755,82	Środki własne oraz kredyt inwestycyjny + premia termomodernizacyjna
Remont wraz z termomodernizacją budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Cieszyńskiej 10 w Złocięcu	ZGM Sp. z o.o. w Złocięcu				435.631,12	Środki własne oraz kredyt inwestycyjny + premia termomodernizacyjna
Modernizacja CO w leśniczówkach i wymiana pieca CO w siedzibie nadleśnictwa	Nadleśnictwo Drawsko		270891,44	502095,00		Środki własne
Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały określającej ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	Gmina Czaplinek			11 909,86	70 064,01	Program NFOŚiGW "Ciepłe Mieszkanie"
Przebudowa kotłowni w leśnictwie Polne (dostosowanie warunków do ustawy antysmogowej)	Nadleśnictwo Czaplinek	32 094,27				Amortyzacja
Udział w przebudowie drogi powiatowej ul. Kamiennej	Nadleśnictwo Czaplinek	700 000,00				Fundusz Leśny
Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznej	Nadleśnictwo Czaplinek	162 518,22				Amortyzacja, dofinansowanie WFOŚ

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Budowa podwójnej kancelarii L. Rojsty i N. Chwalim (zastosowano budowę szkieletową, instalację fotowoltaiczną)	Nadleśnictwo Czaplinek	439 359,98				Amortyzacja
Udział w remoncie drogi gminnej Dąbie – Okole	Nadleśnictwo Czaplinek		80 000,00			Środki własne
Udział w naprawie drogi powiatowej nr 1282Z Dąbie - Kłósów	Nadleśnictwo Czaplinek		20 000,00			Środki własne
Przebudowa instalacji CO z wymianą kotła – L.M. (dostosowanie warunków do ustawy antysmogowej)	Nadleśnictwo Czaplinek			73 203,69		Amortyzacja
Przebudowa instalacji CO z wymianą kotła – L.K. (dostosowanie warunków do ustawy antysmogowej)	Nadleśnictwo Czaplinek			56 854,54		Amortyzacja
Udział w remoncie drogi gminnej w m. Głębocek (Udział LP w inwestycji)	Nadleśnictwo Czaplinek			100 000,00		Środki własne
Budowa drogi nr 205 w leśnictwie Łubowa	Nadleśnictwo Czaplinek	23 205,00		1 096 167,78	598772,09	Amortyzacja, nadwyżka kapitałowa
Przebudowa instalacji CO z wymianą kotła – L.W (dostosowanie warunków do ustawy antysmogowej)	Nadleśnictwo Czaplinek			2 922,08	89010,15	Amortyzacja, nadwyżka kapitałowa
Budowa drogi nr 101 w L. Nowy Chwalim (dojazd pożarowy)	Nadleśnictwo Czaplinek				854 455,80	Amortyzacja, nadwyżka kapitałowa
Zakup kompensatora mocy biernej	Nadleśnictwo Czaplinek				19 691,52	Amortyzacja
Wykonanie klatkowej instalacji gazowej w budynku mieszkalnym przy ul. Powiatowej 1	PGKiM	9 998,73				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Budowa instalacji gazowej w budynku mieszkalnym przy ul. Dworcowej 49 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM	14 254,54				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja C.O-zmiana systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych nr.2 i 3 przy ul. Strzeleckiej 28 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM	39 948,08				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja C.O i C.W.U w lokalu mieszkalnym przy ul. Prof. Zbigniewa Religi 27/3 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM	18 747,53				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Projekt budowlany instalacji gazowej – ul. Szczecińska 15 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM	3 075,00				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Wykonanie łazienki w budynku mieszkalnym Bralin 6/3 gmina Kalisz Pomorski	PGKiM	8 150,00				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja lokalu mieszkalnego wraz z wykonaniem instalacji C.O podłączenia gazu Cybowo 32/6	PGKiM	41 620,11				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja lokalu mieszkalnego Cybowo 34A/3	PGKiM	17 909,73				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Montaż piecokuchni i montaż wkładu kominowego w budynku mieszkalnym ul. Janowiecka 3/7 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM	7 985,21				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Dworcowej 26 B i 26 D	PGKiM	240 000,00				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Budowa instalacji gazowej budynku mieszkalnego przy ul. Szczecińskiej 1 i 3 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM		44 250,70			Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja lokalu mieszkalnego w Kaliszu Pomorskim przy ul. Strzeleckiej 26/2	PGKiM		22 994,77			Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja lokali mieszkalnych poprzez wymianę pokrycia dachowego z pokrycia, które nie spełnia standardów bezpieczeństwa przy ul. Strzeleckiej 32 w Kaliszu Pom. Zgodnie z umową z dnia 18.03.2022	PGKiM		80 000,00			Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja pokrycia dachowego z gontu na blachę dachówkową wraz z obróbką kominów na bud. Przy0 ul. Dworcowej 26A i C w Kaliszu Pom	PGKiM		505 552,68			Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja lokalu w Kaliszu Pomorskim przy ul. Koszalińskiej 8/2	PGKiM		30 000,00			Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Zwiększenie walorów turystycznych Kalisza Pomorskiego przez zabudowę turystyczną jeziora Bobrowo Wielkie na terenie działek nr 140/4 i 120/10 w Kaliszu Pomorskim	Gmina Kalisz Pomorski		7 915 840,40			Budżet Gminy Kalisz Pomorski Rządowy Fundusz Polski Ład

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Modernizacja lokalu mieszkalnego poprzez wykonanie CO Poprzeczna 1/2	PGKiM			20 355,83		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja lokalu mieszkalnego ul Wrocławska 2/5 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM			36 444,25		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Wykonanie instalacji gazowej oraz instalacji C.O i Cwu w budynku mieszkalnym ul. Mickiewicza 2/1	PGKiM			26 000,00		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Wykonanie centralnego ogrzewania w budynku mieszkalnym ul. Szczecińska 17/2 w Kaliszu Pomorskim	PGKiM			30 452,63		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym Ślizno 7	PGKiM			61 584,16		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja kaplicy na cmentarzu komunalnym w Kaliszu Pomorskim	PGKiM			46 782,09		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja systemu ogrzewania poprzez likwidację pieców węglowych oraz zastosowanie pieców gazowych kondensacyjnych z zewnętrznym obiegiem powietrza i spalin przy ul. Wrocławskiej 10a w Kaliszu Pomorskim	Gmina Kalisz Pomorski				102 696,43	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja wewnętrznej instalacji gazowej w lokalach mieszkalnych przy ul. Wrocławskiej 10a w Kaliszu Pomorskim	Gmina Kalisz Pomorski				54 464,83	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja wewnętrznej instalacji gazowej w lokalach mieszkalnych przy ul. Wrocławskiej 10a w Kaliszu Pomorskim	Gmina Kalisz Pomorski				89 153,34	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja budynku Zakładu Opieki Zdrowotnej poprzez wymianę pokrycia dachowego ze zwykłej papy, która nie spełnia standardów bezpieczeństwa prawidłowego użytkowania na papę termo zgrzewną 3D oraz modernizację wentylacji i kominów zgodnie z obowiązującymi przepisami	Gmina Kalisz Pomorski				59 292,84	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Modernizacja pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym Bralin 6 zgodnie z umową z dnia 24.04.2024	Gmina Kalisz Pomorski				49 965,63	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Rozwój terenów popieczętowanych poprzez budowę świetlicy wiejskiej w Suchowie	Gmina Kalisz Pomorski				2 466 037,70	Budżet Gminy Kalisz Pomorski Rządowy Fundusz Polski Ład
Modernizacja lamp oświetleniowych na terenie Gminy Kalisz Pomorski	Gmina Kalisz Pomorski				400 758,60	Budżet Gminy Kalisz Pomorski Program Eko Oświetlenie-Pilotaż, który realizowany był przez WFOŚiGW w Szczecinie
Przebudowa chodnika w m. Drawsko Pom., ul. Gdyńska w ciągu DW 148, na odc. 0,139 km	ZDW Koszalin	58 551				Środki własne
Przebudowa DW 177 odc. Pławno – Sośnica, na odc. 3,120 km	ZDW Koszalin	1 978 119				Środki własne
Rozbudowa przejścia przez m. Zagozd w ciągu DW 148, na odc. 0,820 km	ZDW Koszalin	2 754 982				Środki własne
Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego – Trasa Pojezierzy Zachodnich, etap V – odc. Ina – Kozy, Drawsko Pom. – Żarańsko, na odc. 4,45 km	ZDW Koszalin	4 635 769				RPO
Przebudowa DW 177 odc. Pławno – Sośnica	ZDW Koszalin		553 011			Środki własne
Przebudowa DW 148 odc. Starogard – Drawsko Pom	ZDW Koszalin		2 031 762			Środki własne
Przebudowa DW 171 odc. Sikory – Czaplinek, na dł. 1,9 km	ZDW Koszalin		2 807 854			Środki własne
Przebudowa DW 175 odc. Drawsko Pom. – Kalisz Pom., na dł. 0,580 km	ZDW Koszalin		885 262			Środki własne
Przebudowa chodnika w m. Drawsko Pom., ul. Połczyńska w ciągu DW 173, na dł. 0,306 km	ZDW Koszalin		201 107			Środki własne, dotacja gminy
Rozbudowa przejścia przez m. Zagozd w ciągu DW 148, na dł. 1,002 km	ZDW Koszalin		331 299			Środki własne
Przebudowa DW 173 odc. Żarańsko - Drawsko Pom., na dł. 1,730 km	ZDW Koszalin			2 405 119		Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Przebudowa DW 173 odc. Zarańsko-Drawsko Pom. – etap II, na dł. 2,580 km	ZDW Koszalin			3 289 152		Środki własne
Przebudowa DW 162 odc. Granica RDW – Zarańsko, na dł. 1,08 km	ZDW Koszalin			1 054 808		Środki własne
Przebudowa DW 162 odc. Łabędzie – Zarańsko, na dł. 1,730 km	ZDW Koszalin				2 896 633	Środki własne
Przebudowa DW 175 odc. Drawsko Pom. – Konotop, na dł. 1,3 km	ZDW Koszalin				1 134 801	Środki własne
Przebudowa DW 171 odc. Sikory – Czaplinek, na dł. 1,566 km	ZDW Koszalin				1 993 377	Środki własne
Budowa instalacji fotowoltaicznej dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Drawsku Pomorskim	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Drawsku Pomorskim	486 817,96				POIiŚ, środki własne
Przebudowa drogi powiatowej nr 1987Z na odcinku 0+560 (przejazd kolejowy w m. Drawsko Pom.) - 4+780 (m. Gudowo) wraz z budową ścieżki rowerowej	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.	4 707 677,85	7 761 556,75			FDS, RFIL, KOWR, Nadleśnictwo Drawsko Pom., Gmina Drawsko Pom., wkład własny
Przebudowa drogi powiatowej 1983Z wraz z kanalizacją deszczową w m. Stara Korytnica	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.	1 824 747,94				FDS, Gmina Kalisz Pom., Nadleśnictwo Kalisz Pom., wkład własny
Przebudowa drogi powiatowej nr 2000Z – ul. Kamiennej w Czaplinku km 0+000,00 – 0+483,22	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.	2 178 242,00				RFRD, Gmina Czaplinek, Nadleśnictwo Czaplinek
Przebudowa drogi powiatowej nr 2026Z – ulicy Gen. Wł. Sikorskiego w m. Drawsko Pomorskie	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.	463 642,21				Gmina Drawsko Pom., wkład własny
Przebudowa drogi powiatowej nr 2015Z ul. Poznańska w Czaplinku wraz z budową kanalizacji deszczowej	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.			3 621 576,86		Polski Ład, wkład własny

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Przebudowa Ronda Ceramików z oświetleniem oraz z drogami dojazdowymi ul. 5-go Marca i ul. F. Chopina.	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.			2 337,00	3 464 155,63	RFRD, Gmina Złocieniec, wkład własny
Przebudowa drogi powiatowej nr 2047Z - ul. Brzozowej w m. Złocieniec	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.			387 256,58	1 610 375,95	RFRD, Gmina Złocieniec, wkład własny
Remont ul. Czarnkowskiego wraz ze skrzyżowaniem z ul. Grunwaldzką w m. Czaplinek	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.				762 119,17	RFRD, Gmina Czaplinek, wkład własny
Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z na odcinku Wierzchowo-Sośnica (etap II)	Starostwo Powiatowe/Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pom.			1 986 173,72	14 200,00	Nadleśnictwo Świerczyna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.4 Ochrona przed hałasem

Hałas środowiskowy jest jednym z najpowszechniejszych czynników oddziałujących na zdrowie i komfort życia mieszkańców obszarów zurbanizowanych. W powiecie drawskim źródłami hałasu są przede wszystkim transport drogowy i kolejowy, a w mniejszym stopniu także działalność przemysłowa oraz lokalne źródła rekreacyjne. Nadmierny hałas prowadzi do szeregu negatywnych skutków zdrowotnych, w tym zaburzeń snu, chorób układu krążenia oraz obniżenia jakości życia. Działania podejmowane w ramach Programu koncentrują się na ograniczaniu ekspozycji mieszkańców na hałas poprzez odpowiednie planowanie przestrzenne, rozwój transportu publicznego, stosowanie nowoczesnych rozwiązań infrastrukturalnych i technicznych, a także edukację ekologiczną w zakresie klimatu akustycznego.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na zanieczyszczenie hałasem. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 6 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU OCHRONA PRZED HAŁASEM

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
ZH. 1.2. Wprowadzanie do MPZP informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych. [ZH. 1.4.]	gminy powiatu drawskiego	Zadanie ciągłe, bezkosztowe				
ZH. 2.1. Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem. [ZH. 2.1.]	zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	Zadanie ciągłe, bezkosztowe				
ZH. 1.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego. [ZH. 1.5.]	Powiat Drawski	Zadanie ciągłe, bezkosztowe				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.5 Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem nieodłącznie związanym z rozwojem technologii telekomunikacyjnych i energetycznych. Choć większość źródeł PEM pozostaje w granicach dopuszczalnych norm, istotne jest prowadzenie systematycznego monitoringu i edukacji społeczeństwa w zakresie potencjalnych zagrożeń. W powiecie drawskim, podobnie jak w innych jednostkach samorządu, działania skupiają się na pozyskiwaniu informacji o źródłach promieniowania, prowadzeniu ewidencji instalacji oraz uwzględnianiu zapisów dotyczących ochrony przed PEM w dokumentach planistycznych. Istotne znaczenie ma także współpraca z organizacjami społecznymi w zakresie upowszechniania wiedzy o oddziaływaniu pól elektromagnetycznych, co sprzyja budowaniu świadomości i akceptacji społecznej dla nowych inwestycji.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na promieniowanie elektromagnetyczne. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 7 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
PEM. 1.1. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi [PEM. 1.2.]	gminy powiatu drawskiego	Zadanie ciągłe, bezkosztowe				
PEM. 1.2. Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji) [PEM. 1.3.]	Powiat Drawski	Zadanie ciągłe, bezkosztowe				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.6 Gospodarowanie wodami

Zasoby wodne pełnią kluczową rolę w funkcjonowaniu środowiska i gospodarki, a ich ochrona i racjonalne wykorzystanie należą do priorytetowych zadań polityki ekologicznej. Powiat drawski, charakteryzujący się obecnością licznych jezior i rzek, stoi przed wyzwaniami związanymi zarówno z ochroną jakości wód, jak i z zapewnieniem odpowiednich zasobów dla mieszkańców i gospodarki. Szczególnie istotne są działania ograniczające presję ze strony rolnictwa i przemysłu, poprawiające systemy gospodarki wodno-ściekowej oraz zwiększające odporność na skutki suszy i powodzi. Wdrażanie rozwiązań z zakresu małej retencji, zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz edukacja w zakresie oszczędzania wody przyczyniają się do równoważenia potrzeb środowiska i lokalnej społeczności.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na gospodarowanie wodami. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 8 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GOSPODAROWANIE WODAMI

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
GW.6.1. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami [GW.6.1.]	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy	Zadanie ciągłe				Dotacja podmiotowa
Worki do zabezpieczenia przeciwpowodziowego 1200 szt.	Urząd Miejski w Złocieńcu				1920	Gmina Złocieniec

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Przygotowanie dokumentacji niezbędnej dla realizacji zadania inwestycyjnego polegającego na zwiększeniu naturalnej retencji jeziora Maleszewo położonego na działce nr ewid. 339/4 obręb ewid. 0006, Złocieniec-6, jednostka ewid. 320306_4 Złocieniec miasto	Urząd Miejski w Złocięcu			66.112,50	68.880,00	Własne, dofinansowanie z Powiatu Drawskiego
Przygotowanie dokumentacji niezbędnej dla realizacji zadania inwestycyjnego polegającego na wykonaniu sieci kanalizacji deszczowej w ul. Śląskiej, ul. Lipowej i ul. Zielonej z odprowadzaniem wód do jeziora Maleszewo.	Urząd Miejski w Złocięcu					
Bieżąca konserwacja rowów melioracyjnych	Nadleśnictwo Drawsko	42 379,80	71 628,70	52 260,24	102 030,33	Środki Własne
Budowa punktu czerpania wody w L. Polne	Nadleśnictwo Czaplinek		19 641,60	207 951,03	38,75	Amortyzacja, nadwyżka kapitałowa
Naprawa drogi nr 5 z wymianą przepustu oddz. 36	Nadleśnictwo Czaplinek				25 374,99	Środki własne
GW.6.2. Wydawanie komunikatów informujących o możliwości wystąpienia niebezpiecznych poziomów wód w rzekach oraz edukacja dotycząca prawidłowego postępowania w razie wystąpienia powodzi i podtopień [GW. 6.10.]	Powiat drawski wydział Zarządzania Kryzysowego	Zadanie bezkosztowe				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.7 Gospodarka wodno-ściekowa

Efektywna gospodarka wodno-ściekowa stanowi fundament ochrony zasobów wodnych i zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców. W powiecie drawskim kluczowym wyzwaniem pozostaje rozbudowa i modernizacja systemów kanalizacyjnych, zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ograniczanie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do środowiska. Działania w tym zakresie obejmują zarówno inwestycje infrastrukturalne, jak i kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących odprowadzania ścieków. Ważnym elementem jest także wspieranie mieszkańców w zakresie stosowania rozwiązań przyjaznych środowisku oraz promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze wodno-ściekowym.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na gospodarkę wodno-ściekową. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 9 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Ź
GWS.2.11. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Świerczyna, Otrzep i Będłino - Wodnik II [GWS. 2.3.]	Gmina Wierzchowo	6 075 785,47				RPO WZ na lata 2014 – 2020 działanie 3.6 Wsparcie rozwoju systemów oczyszczania ścieków
GWS.2.12. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sośnica w Gminie Wierzchowo - Szuwarek [GWS.2.3.]	Gmina Wierzchowo				39 217,70	Środki własne
Budowa sieci wodociągowej w Złocięcu przy ul. Krakowskiej oraz w miejscowości Jadwiżyn	ZWiK Złocieniec		34 899,30			Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Ź
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Złocięncu przy ul. Krakowskiej	ZWiK Złocieniec		13 433,98			Środki własne
Modernizacja sieci wodociągowej do oczyszczalni ścieków przy ul. Sadowej w Złocięncu	ZWiK Złocieniec		99 531,46			Środki własne
Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków przy ul. Sadowej w Złocięncu	ZWiK Złocieniec		17 920,15			Środki własne
Budowa sieci kanalizacji deszczowej na oczyszczalni ścieków w Złocięncu	ZWiK Złocieniec		38 229,87			Środki własne
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siecino	ZWiK Złocieniec		37 939,78			Środki własne
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Złocięncu przy ul. Sadowej 5 wraz z budową linii do przetwarzania odwodnionego osadu komunalnego na polepszacz gleby do stosowania w rolnictwie	ZWiK Złocieniec			29 958 293,14		1. Dofinansowanie z Funduszu Spójności 2. Pożyczki 3. Środki własne
Budowa sieci kan. sanitarnej w Złocięncu przy ul. Ogród Pałacowy oraz w m. Lubieszewo	ZWiK Złocieniec			39 060,02		Środki własne
Budowa sieci wodociągowej w Złocięncu przy ul. Ogród Pałacowy oraz w m. Lubieszewo	ZWiK Złocieniec			154 756,44		Środki własne
Remont / modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w Złocięncu przy ul. 15 Sierpnia	ZWiK Złocieniec				22 726,69	Środki własne
Remont / modernizacja sieci wodociągowej w Złocięncu przy ul. Wolności, ul. Stary Rynek	ZWiK Złocieniec				163 086,09	Środki własne
Wybudowana sieć wodociągowa o długości ok. 8 km na trasie Broczyno-Trzciniec-Byszkowo-Kamienna Góra z przyłączami, hydrantami i 2 zdrojami ulicznymi, sieć wodociągowa o długości ok. 640 mb z przyłączami i hydrantami w miejscowości Trzciniec, sieć wodociągowa o długości ok. 620 mb z przyłączami i hydrantami w miejscowości Broczyno (obszar przy byłym lotnisku)	Gmina Czaplinek				3 460 872,95	Fundusz Polski Ład
Zmodernizowane ujęcie wody w Broczynie	Gmina Czaplinek				1 000 000,00	PROW 2014-2020
Zmodernizowana stacja uzdatniania wody w Broczynie	Gmina Czaplinek				1 302 614,16	PROW 2014-2020
Modernizacja przepompowni ścieków na terenie miasta i gminy Kalisz Pomorski	PGKiM	80 878,00				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Ź
Modernizacja systemu sterowania SUW do współpracy z falownikami i wyjściami analogowymi	PGKiM	34 286,10				Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja 2 przepompowni ścieków na terenie miasta i gminy Kalisza Pomorskiego	PGKiM		57 747,81	59 544,00	58 745,00	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja systemu zdalnego odczytu wodomierzy z przekazem radiowym	PGKiM		40 000,00			Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja Stacji uzdatniania wody ul. Wolności 11- zmiana systemu zdalnego przekazu informacji	PGKiM			19 740,00		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja Stacji podnoszenia ciśnienia w miejscowości Cybowo	PGKiM			37 438,74		Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Budowa kanalizacji deszczowej na ul. Mickiewicza w Kaliszu Pomorskim wraz z przebudową ulicy	PGKiM			5 145 311,57		Budżet Gminy Kalisz Pomorski Rządowy Fundusz Polski Ład
Modernizacja oczyszczalni ścieków poprzez wykonanie nowej rozdzielnicy zasilająco-sterowniczej do obsługi 5 szt. Dmuchaw i 2 szt. pomp	PGKiM				47 232,00	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja Stacji uzdatniania wody ul. Przemysłowa	PGKiM				8 142,60	Dotacja celowa (budżet Gminy Kalisz Pomorski)
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Drawsku Pomorskim	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Drawsku Pomorskim	1 448 672,48				Środki własne
Wymiana odcinka sieci wodociągowej w m. Zagózd	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	72 415,50				Środki własne
Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Złocieniecka w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	26 552,63				Środki własne
Budowa punktu przyjmowania nieczystości pochodzących z czyszczenia kanalizacji	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	44 254,50				Środki własne
Budowa odcinka sieci wodociągowej w ul. Marynarska – Krótka w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.		47 531,82			Środki własne
Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Marynarska – Krótka w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.		43 219,66			Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Ź
Budowa odcinka sieci wodociągowej w ul. Łąkowej w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	1 027,50	77 385,23			Środki własne
Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Łąkowej w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	1 027,50	147 818,64			Środki własne
Modernizacja stacji zlewczej	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.		28 300,00			Środki własne
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Zarańsku	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	73 130,91	164 496,30	487 881,79		Środki własne
Budowa odcinka sieci wodociągowej w Gudowie	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.			144 363,70		Środki własne
Modernizacja włączów na ul 11-go Pułku Piechoty w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.			85 999,79		Środki własne
Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w Ostrowicach	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.				52 691,83	Środki własne
Budowa odcinka sieci wodociągowej w Gudowie	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.				67 894,87	Środki własne
Budowa odcinka sieci wodociągowej w Zarańsku	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.			50 000,050	108 339,55	Środki własne
Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Marynarskiej w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.				51 750,65	Środki własne
Modernizacja automatyki Systemu Załączania Rezerwy na oczyszczalni ścieków w Drawsku Pomorskim	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.				47 042,80	Środki własne
Budowa pompowni ścieków w Parku Chopina w Drawsku Pom.	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.				55 175,00	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.8 Gleby i zasoby geologiczne

Gleby i zasoby geologiczne stanowią podstawę funkcjonowania lokalnych ekosystemów oraz rolnictwa, które jest istotnym elementem gospodarki powiatu drawskiego. Ich degradacja poprzez zanieczyszczenia, nadmierną eksploatację czy erozję stanowi poważne zagrożenie dla równowagi przyrodniczej i ekonomicznej regionu. Program Ochrony Środowiska przewiduje działania ukierunkowane na ograniczanie procesów degradacyjnych, rekultywację terenów zdegradowanych oraz racjonalne wykorzystanie surowców naturalnych. Zasadnicze znaczenie ma także kształtowanie świadomości rolników i przedsiębiorców w zakresie dobrych praktyk gospodarowania przestrzenią i glebą.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na gleby i zasoby geologiczne. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 10 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GLEBY I ZASOBY GEOLOGICZNE

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż – Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych m.in. w zakresie bezpieczeństwa prowadzonych robót podczas eksploatacji złóż lub likwidacji zakładów górniczych, zgodności prowadzonych robót górniczych z planem ruchu i innymi dokumentami obowiązującymi w tym zakresie, ewidencji zasobów złóż oraz zagadnień ochrony środowiska.	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki				
Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin - Do zadań należy m.in.: analiza dokumentacji dotyczących zagrożeń prowadzenia nielegalnego (bezkoncesyjnego) wydobywania kopalin, oględziny terenu - miejsca wskazanego w zgłoszeniach, prowadzenie postępowania wyjaśniającego, naliczenie opłaty podwyższonej lub w przypadku braku znamion prowadzonej działalności: umorzenie prowadzonego postępowania lub brak wszczęcia postępowania.	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki				

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Opiniowanie kierunków, terminu oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji oraz zakończenia rekultywacji	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki				
Opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki				
Opiniowanie warunków zabudowy na terenach gorniczych	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.9 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

Odpady stanowią jeden z najtrudniejszych problemów współczesnej gospodarki środowiskowej, a ich właściwe zagospodarowanie ma kluczowe znaczenie dla ochrony zasobów i minimalizowania ryzyka dla zdrowia mieszkańców. W powiecie drawskim realizowane działania koncentrują się na ograniczaniu ilości wytwarzanych odpadów, rozwijaniu systemu selektywnej zbiórki oraz wspieraniu procesów recyklingu i odzysku surowców. Szczególną uwagę zwraca się także na kwestie związane z gospodarką odpadami niebezpiecznymi oraz minimalizacją negatywnego wpływu składowisk na środowisko. Edukacja ekologiczna i promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym odgrywają istotną rolę w budowaniu odpowiedzialnych postaw wśród mieszkańców.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 11 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
GO. 1.2. Realizacja gminnych Programów usuwania azbestu. [GO.1.4.]	gminy powiatu drawskiego	77.867,40	56.368,00	28.019,52		WFOŚiGW/ budżet gminy Wierchowo
GO.1.5. Roczne sprawozdanie nt. postępowania z odpadami komunalnymi zebranych w punkcie PSZOK przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. [GO.1.6.]	podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych			1.881,90	1.987,68	budżet gminy Wierchowo

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
GO.2.2. Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami [GO.2.8.]	gminy powiatu drawskiego				1.228,50	budżet gminy Wierzychowo
Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Złocieniec	Gmina Złocieniec	27352,60	21635,99	15647,04		NFOŚiGW, WFOŚiGW w Szczecinie, środki własne
Kontrole w zakresie segregacji odpadów	Gmina Czaplinek			Zadanie bezkosztowe		
Umowa na świadczenia usług odbioru, transportu i zagospodarowania odpadu aerozoli. (Umowa zawarta z firmą REMONDIS Medison Sp. z o.o.)	REMONDIS Medison Sp. z o.o.			2916,00		Środki własne
Dotacja celowa w zakresie inwestycji związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie Gminy Kalisz Pomorski	Gmina Kalisz Pomorski	17 835,50	29 373,78	44 979,78	15 000,00	Budżet Gminy Kalisz Pomorski
Zagospodarowanie osadów ściekowych – pod uprawę roślin nieprzeznaczonych do spożycia i produkcji pasz	ZWiK Sp. z o.o. w Drawsku Pom.	85 240,40	51 080,00	49 980,00	97 575,00	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.10 Zasoby przyrodnicze

Powiat drawski charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, które stanowią istotny element tożsamości regionu oraz podstawę dla rozwoju turystyki i rekreacji. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, obszarów wodnych i cennych ekosystemów jest kluczowa dla utrzymania równowagi ekologicznej. Program Ochrony Środowiska zakłada działania ukierunkowane na zachowanie i odtwarzanie siedlisk przyrodniczych, ochronę gatunkową oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Szczególne znaczenie mają także inicjatywy renaturalizacji obszarów zdegradowanych oraz zrównoważonego zarządzania zasobami leśnymi, które sprzyjają adaptacji do zmian klimatycznych.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na zasoby przyrodnicze. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 12 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU ZASOBY PRZYRODNICZE

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Działania informacyjne, działania mające na celu ograniczenie populacji, eliminacji poprzez usuwanie inwazyjnego gatunku obcego barszczu Sosnowskiego (<i>Heracleum sosnowskyi</i>).	Gmina Złocieniec	10 802,64	12 312,00	11 161,23	9167,18	Środki własne, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
Uchwała Nr XLII/338/2021 Rady	Gmina Złocieniec	Zadanie bezkosztowe				

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Miejskiej w Złocięncu z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie pomnika przyrody (dot. ustanowienia buka zwyczajnego pomnikiem przyrody, któremu nadaje się nazwę „Buk Jan” - dane dot. ustanowionego pomnika przyrody zostały wprowadzone do centralnego rejestru form ochrony przyrody w 2022 r.)						
Uchwała Nr XLII/339/2021 Rady Miejskiej w Złocięncu z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie pomnika przyrody (dot. ustanowienia lipy drobnolistnej pomnikiem przyrody, któremu nadaje się nazwę „Lipa Stefania” - dane dot. ustanowionego pomnika przyrody zostały wprowadzone do centralnego rejestru form ochrony przyrody w 2022 r.)	Gmina Złocieniec					
Opracowanie ekspertyzy w zakresie	Gmina Złocieniec	1820,00				budżet gminy Złocieniec

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
diagnostyki dwóch drzew przydrożnych						
Trzebież późna na terenie lasu komunalnego	Gmina Złocieniec			4720,00		budżet gminy Złocieniec
Trzebież późna na terenie lasów komunalnych	Gmina Złocieniec				12484,00	budżet gminy Złocieniec
Program gospodarki drzewostanem na terenie parku miejskiego – Parku Żubra w Złocięcu	Gmina Złocieniec				16000,00	budżet gminy Złocieniec
Prace pielęgnacyjno-urzędzeniowe drzewostanu parkowego nie objętego ochroną jako pomniki przyrody w Parku Żubra w Złocięcu	Gmina Złocieniec				20520,00	budżet gminy Złocieniec
Prace pielęgnacyjno-urzędzeniowe drzewostanu parkowego objętego ochroną jako pomniki przyrody w Parku Żubra w Złocięcu	Gmina Złocieniec				27378,00	budżet gminy Złocieniec budżet gminy Złocieniec
Nadzór nad wykonaniem prac objętych Programem gospodarki drzewostanem parkowym w Parku Żubra w Złocięcu.	Gmina Złocieniec				2540,00	budżet gminy Złocieniec
Aneks do Uproszczonego planu	Gmina Złocieniec			4720,00		budżet gminy Złocieniec

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Gminy Złocieniec na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2027 r. wraz z Planem odnowienia i Planem dolesienia luki						
Pielęgnacja i usuwanie drzew	Gmina Złocieniec	25.132,50	51.755,00			Środki własne
Koszenie terenów zielonych, skwerów; utrzymanie klombów krzewami, zieleni na placach zabaw, parków, gazonów, rabat kwiatowych. Zagospodarowanie dwóch nowych rabat na terenie miasta Złocieniec (rabata nad rzeką Drawą i na Starym Rynku)	Gmina Złocieniec	373.384,240 zł	337.020,54	246.120,85	228.194,91	Środki własne
Zagospodarowanie terenów zielonych	Gmina Złocieniec			26.924,40	27.769,20	Środki własne
Ustanowienie strefy ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt tj bielika <i>Haliaeetus albicilla</i>	Nadleśnictwo Drawsko	Zadanie bezkosztowe				
Ustanowienie 2 stref ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt tj	Nadleśnictwo Drawsko	Zadanie bezkosztowe				

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
bielika Haliaeetus albicilla						
Wykonanie i montaż 8 platform dla gatunków chronionych ptaków	Nadleśnictwo Drawsko			10000	10000	Koszty własne
Zakup skrzynek lęgowych dla ptaków i schronów dla nietoperzy	Nadleśnictwo Drawsko	2856,38	8621,07	12451,34	7723,66	Koszty własne
Budowa ścieżki edukacyjnej	Nadleśnictwo Drawsko	114648,48	35595,00			Środki własne
Akcje promocyjne turystyki ekologicznej i agroturystyki	Gmina Czaplinek			Zadanie bezkosztowe		-
Monitoring form ochrony przyrody (pomniki przyrody, strefy ochronne gatunków) prowadzony przez pracowników terenowej Służby Leśnej.	Nadleśnictwo Czaplinek	Zadanie w zakresie kompetencji jednostki				Środki własne
Monitoring chronionych gatunków roślin i zwierząt prowadzony przez pracowników terenowej Służby Leśnej.	Nadleśnictwo Czaplinek	Zadanie w zakresie kompetencji jednostki				Środki własne
Ustanowienie strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt.	RDOŚ		Zadanie w zakresie kompetencji jednostki		Zadanie w zakresie kompetencji jednostki	Środki własne
Monitoring gatunków roślin i zwierząt z	GIOŚ			Zadanie w zakresie kompetencji jednostki		Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 - 2023-2025 roku”.						
Wykonywanie prac na terenie rezerwatu przyrody Przełom Rzeki Dębnicy: Udrożnianie szlaku turystycznego (usuwanie złomów i wywrotów stwarzających zagrożenie – drewno pozostawione do naturalnego rozkładu)	Nadleśnictwo Czaplinek			Zadanie w zakresie kompetencji jednostki		Środki własne
Zalesienie – 19,06 ha	Nadleśnictwo Czaplinek				168 384,88	Środki własne
Wykonanie prac pielęgnacyjno-urządzeniowych na 18 szt. drzew lip rosnących w alei dz. nr 45/7 obręb 0006 m. Kalisz Pomorski	Gmina Kalisz Pomorski		19 980,00			Budżet Gminy Kalisz Pomorski
Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych: Zakończenie projektu „Wzmacnianie ochrony bociana białego i nietoperzy oraz realizacja zadań czynnej ochrony e rezerwatach przyrody na obszarach	ZPKWZ	Budżet projektu na lata 2016 – 2021: 928 992,14 zł				RPO WZP Środki własne ZPKWZ

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
parków krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego” Inwentaryzacja budek dla nietoperzy zamontowanych w parkach krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego. Uzupełnienie brakujących i uszkodzonych elementów						
Prace nad opracowaniem, uzgodnieniem i opublikowaniem Planu ochrony dla Drawskiego Parku Krajobrazowego	ZPKWZ	1 051 650,00 zł				RPO WZP
Bieżąca konserwacja oznakowania parków krajobrazowych w ramach prowadzenia działalności	ZPKWZ	Działanie ciągłe				Środki własne ZPKWZ
Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków - w ramach zadania realizowano nadzór nad przestrzeganiem zakazów obowiązujących w Drawskim Parku	ZPKWZ	Działanie ciągłe				Środki własne ZPKWZ

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	
Krajobrazowym (DPK), w tym reagowano na zgłoszenia o naruszaniu zakazów czy opiniowano działania planowane do realizacji na terenie DPK						
ZP.5.2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody [ZP.5.3.]	Powiat Drawski	8 493,17	19 185,07	18 554,31	26 726	Środki własne powiatu oraz dochody budżetu powiatu pochodzące z opłat i kar środowiskowych przeznaczone na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej
ZP.6.2. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych [ZP.6.3.]	Powiat Drawski	26179,74			60294,01	Środki własne powiatu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

4.11 Zagrożenie poważnymi awariami

Bezpieczeństwo ekologiczne powiatu wymaga przygotowania na ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz klęsk żywiołowych. Współczesne wyzwania obejmują zarówno potencjalne zagrożenia związane z działalnością zakładów przemysłowych, jak i skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych nasilających się w wyniku zmian klimatu. Program Ochrony Środowiska zakłada rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania, wdrażanie procedur reagowania kryzysowego oraz prowadzenie działań prewencyjnych ograniczających prawdopodobieństwo wystąpienia awarii. Ważnym elementem jest również edukacja społeczności lokalnej w zakresie zachowań w sytuacjach zagrożenia, co sprzyja zwiększaniu odporności społecznej i środowiskowej.

Na rzecz opracowania Programu Ochrony Środowiskowej na lata 2021-2024 z perspektywą z perspektywą do roku 2028 dla Powiatu Drawskiego przeprowadzono analizy czynników mających wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Na podstawie otrzymanych wyników wyznaczone cele i kierunki interwencji w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dla których określono konkretne zadania. Poniżej znajduje się zestawienie zadań wykonanych w zakresie omawianego obszaru zawierające zadania wynikające bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego jak i te, które wpisują się w jego cele i założenia

TABELA 13 ZADANIA ZREALIZOWANE Z OBSZARU ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)						Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025-2028	Razem	
PAP.1.2. Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP [PAP.1.5.]	gminy powiatu drawskiego		35 159	1 575 274			1 610 433	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Zakup dwóch aparatów powietrznych Ochrony Dróg Oddechowych oraz dwóch sygnalizatorów bezruchu	OSP Lubieszewo				14 500		14 500	Gmina Złocieniec
Zakup aparatu powietrznego do Ochrony Dróg Oddechowych z akcesoriami oraz rękawic technicznych	OSP Warnięg				10 000			Gmina Złocieniec

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)						Źródła finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025-2028	Razem	
Zakup dwóch kombinezonów chroniących przed ukąszeniami szerszeni, pszczoł, os oraz rękawic skórzanych z rękawem ochronnym	OSP Złocieniec				1122,55			Gmina Złocieniec
Zakup dwóch aparatów powietrznych Ochrony Dróg Oddechowych oraz dwóch sygnalizatorów bezruchu	OSP Chlebowo				12 600			Gmina Złocieniec
Zestaw ratownictwa wodnego III	OSP Siecino				3241			Gmina Złocieniec
Zakup agregatu prądotwórczego oraz prostownika	OSP Cieminko				5000			Gmina Złocieniec
Kamera termowizyjna	OSP Warnięg				14000			Gmina Złocieniec, środki własne
Hełmy dla MDP, Prądownice dla MDP, węże strażacki	OSP Złocieniec			10150				Gmina Złocieniec, Komenda Główna PSP
Ubrania specjalne, Piłarka do drewna, hełm strażacki, detektor do pomiaru stężeń tlenu i dwutlenku węgla, prądownica wodna, szelki bezpieczeństwa z pasem biodrowym, rękawice specjalne	OSP Nowe Worowo			27800				Gmina Złocieniec, WFOŚiGW
Radiotelefon Boafeng PMR UV-82 Duobander 8W 10 szt.	OSP Złocieniec		2500					Gmina Złocieniec
Aparat AERIS Comfort II, OptiPro	OSP Warnięg		5658					Gmina Złocieniec
Budowa Dróg p.poż. z kruszywa	Nadleśnictwo Drawsko	664174,77	506311,50	2679,69	656470,12			Środki własne
Wsparcie finansowe na doposażenie jednostek straży pożarnej.	Nadleśnictwo Czaplinek	7 500,00		9 000,00	10 000,00			Środki własne
Doposażenie jednostek straży pożarnej	Gmina Kalisz Pomorski	25 110,29	16 968,27	13 130,00	21 328,00			Budżet Gminy
Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego	Gmina Kalisz Pomorski	19 178,29	3 460,48	14 845,00	21 328,00			Budżet Gminy
Zakup sorbentu	Gmina Kalisz Pomorski		221,40	254,34	778,70			Budżet Gminy
Modernizacja punktów alarmowych	Gmina Kalisz Pomorski				12 867,00			Budżet Gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań

5. Wnioski

W latach 2021–2024 w ramach realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego konsekwentnie wdrażano działania ukierunkowane na poprawę jakości środowiska, wzrost bezpieczeństwa ekologicznego oraz racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi. Program realizowany był w oparciu o przyjęte cele i kierunki interwencji, a jego postępy były monitorowane w ujęciu rzeczowym i finansowym. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że większość zaplanowanych działań została wykonana w stopniu zadowalającym, a osiągnięte rezultaty potwierdzają skuteczność prowadzonej polityki środowiskowej w powiecie.

W obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza odnotowano wyraźną poprawę parametrów środowiskowych, wynikającą z realizacji licznych inwestycji w infrastrukturę ciepłowniczą, termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne. Działania te przyczyniły się do ograniczenia emisji pyłów i gazów cieplarnianych, a także zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Utrzymano również wysoki poziom jakości powietrza w zakresie kluczowych wskaźników, co wskazuje na skuteczność wdrażanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych. Nie wszystkie cele w tym obszarze udało się jednak osiągnąć w pełni – w szczególności dotyczy to poprawy efektywności energetycznej, której tempo wzrostu wciąż pozostaje niewystarczające. Wymaga to dalszego wspierania inwestycji prosumenckich, modernizacji energetycznej budynków i rozwoju lokalnych sieci ciepłowniczych w oparciu o odnawialne źródła energii.

W zakresie ochrony przed hałasem działania koncentrowały się na ograniczaniu emisji komunikacyjnej poprzez modernizację układu drogowego, rozwój ścieżek rowerowych i poprawę płynności ruchu. Choć brak jest pełnych danych monitoringowych, można stwierdzić, że podejmowane inicjatywy przyczyniają się do poprawy klimatu akustycznego, zwłaszcza w obszarach zabudowy miejskiej. W dalszej perspektywie istotne będzie wprowadzenie systematycznego monitoringu hałasu oraz aktualizacja map akustycznych, które stanowią podstawę skutecznego planowania przestrzennego i przeciwdziałania uciążliwościom dźwiękowym.

W obszarze ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym utrzymano bardzo niski poziom oddziaływań, nie odnotowując przypadków przekroczenia dopuszczalnych norm. Działania kontrolne prowadzone były zgodnie z obowiązującymi przepisami, a współpraca z

operatorami sieci telekomunikacyjnych pozwoliła na racjonalne lokalizowanie i współdzielenie infrastruktury nadawczej. Stan środowiska elektromagnetycznego w powiecie należy uznać za stabilny i bezpieczny dla mieszkańców.

W zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej zrealizowano szereg inwestycji infrastrukturalnych, które przyczyniły się do poprawy dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Długość czynnych sieci wzrosła, co świadczy o skuteczności działań modernizacyjnych oraz o dbałości o jakość usług komunalnych. Pomimo istotnej poprawy infrastrukturalnej, cele jakościowe dotyczące wód powierzchniowych nie zostały osiągnięte w pełni – część jednolitych części wód utrzymuje status poniżej dobrego. Konieczne jest zatem dalsze wzmacnianie działań w zakresie ograniczania presji rolniczej, modernizacji oczyszczalni ścieków i zwiększenia retencji wodnej. W obszarze ochrony wód podziemnych utrzymano korzystny stan jakościowy, co potwierdza skuteczność nadzoru i kontrolowanego poboru.

Działania dotyczące gospodarowania zasobami geologicznymi koncentrowały się na kontroli i racjonalizacji eksploatacji kopalin. W analizowanym okresie nie odnotowano wzrostu wydobywania surowców naturalnych, co ograniczyło presję na środowisko gruntowo-wodne. Zachowano również równowagę między potrzebami gospodarczymi a wymogami ochrony przyrody. Jednocześnie niewielka skala zalesień gruntów nieprzydatnych na inne cele wskazuje na potrzebę zwiększenia aktywności w tym zakresie w kolejnych latach.

W obszarze gospodarki odpadami utrzymano wysoki poziom stabilności systemu, przy jednoczesnym wzroście masy odpadów komunalnych i zwiększeniu udziału selektywnej zbiórki. Choć nie osiągnięto w pełni zakładanych wartości wskaźników segregacji, zauważalna jest poprawa efektywności systemów gminnych oraz wzrost świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami. Dalszy rozwój systemu wymaga kontynuacji działań edukacyjnych i doposażenia infrastruktury selektywnej zbiórki, co pozwoli zwiększyć poziom recyklingu i ograniczyć ilość odpadów kierowanych na składowiska.

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych utrzymano wysoki poziom obszarów prawnie chronionych oraz odnotowano wzrost lesistości. Działania podejmowane w tym obszarze przyczyniły się do zachowania równowagi ekologicznej, poprawy walorów krajobrazowych i zwiększenia potencjału rekreacyjno-turystycznego powiatu. Niezrealizowany w pełni wzrost powierzchni terenów zieleni miejskiej wynika

głównie z ograniczeń przestrzennych i urbanistycznych, jednak rekomenduje się dalsze wspieranie programów zazieleniania i ochrony zieleni urządzonej w miastach.

W odniesieniu do zagrożeń poważnymi awariami nie odnotowano incydentów skutkujących negatywnym wpływem na środowisko. Skuteczny nadzór nad transportem i magazynowaniem substancji niebezpiecznych oraz właściwe funkcjonowanie służb ratowniczych potwierdzają wysoki poziom bezpieczeństwa ekologicznego.

Podsumowując, realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Drawskiego w latach 2021–2024 przebiegała zgodnie z założeniami strategicznymi i w sposób spójny z celami krajowej polityki ekologicznej. Uzyskane efekty potwierdzają wysoką skuteczność działań w zakresie ograniczania presji środowiskowej, rozwoju infrastruktury technicznej oraz ochrony zasobów naturalnych. W kolejnych latach kluczowe będzie utrzymanie dotychczasowego tempa inwestycji w obszarach gospodarki wodnej, energetyki odnawialnej i gospodarki odpadami, przy jednoczesnym rozwoju narzędzi monitoringu i edukacji ekologicznej. Kontynuacja współpracy między samorządami, przedsiębiorstwami i społecznością lokalną stanowi niezbędny warunek dalszej poprawy jakości środowiska oraz zrównoważonego rozwoju powiatu drawskiego.